

Asia: VN/19472/2020

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriön lausunto hallituksen esityksestä laeiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muuttamisesta ym.

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muuttamisesta sekä vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta.

Esityksellä jatkettaisiin kahden vuoden määräajaksi niin kutsutun ensitunnistamisen ketjuttamisen enimmäishintasääntelyä. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirastolle ehdotetaan uutta markkinatiedon kerää-mistä koskevaa tehtävää ja lain henkilötietojen käsittelyä koskeviin säännöksiin ehdotetaan pääosin lakitekniisiä muutoksia sääntelyn ajantasaistamiseksi.

Oikeusministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa:

1 Henkilötietojen käsittelyä koskevasta sääntelystä

Hallituksen esityksen tavoitteena on muun lisäksi saattaa tunnistus- ja luottamuspalvelulain säännökset vastaamaan yleisen tietosuoja-asetuksen ja sitä täydentävän kansallisen sääntelyn säännöksiä. Henkilötietojen käsittelyperusteita koskeva säännös saatettaisiin vastaamaan yleisen

tietosuoja-asetuksen sääntelyä sekä kumottaisiin lain sisältämät vanhentuneet viittaukset kumottuun henkilötietolakiin.

Käsittelyn oikeusperusteesta ja perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännöstä

Esitysluonnoksen 6 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa (s. 11) on mainittu yleisen tietosuoja-asetuksen rajatusta liikkumavarasta kansalliselle lainsäätäjälle. Samassa yhteydessä käsittelyperusteesta todetaan, että yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdissa säädettyihin käsittelyn oikeusperusteisiin ei sisälly kansallista liikkumavaraa, jonka vuoksi voimassa olevasta 6 §:stä edotetaan kumottavaksi kansallista erityissääntelyä.

Perustuslakivaliokunta on tietosuoja-asetusta täydentävää lainsäädäntöä koskevassa lausunnossaan pitänyt perusteltuna tarkistaa aiempaa kantaansa henkilötietojen suojan kannalta tärkeistä sääntelykohteista. Valiokunnan mielestä tietosuoja-asetuksen yksityiskohtainen sääntely, jota tulkitaan ja sovelletaan EU:n perusoikeuskirjassa turvattujen oikeuksien mukaisesti, muodostaa yleensä riittävän säännöspohjan myös perustuslain 10 §:ssä turvattun yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Valiokunnan käsityksen mukaan tietosuoja-asetuksen sääntely vastaa asianmukaisesti tulkittuna ja sovellettuna myös Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaan määräytyvää henkilötietojen suojan tasoa. Näin ollen erityislainsäädäntöön ei ole tietosuoja-asetuksen soveltamisalalla enää valtiosääntöisistä syistä välttämätöntä sisällyttää kattavaa ja yksityiskohtaista sääntelyä henkilötietojen käsittelystä. Perustuslakivaliokunnan mielestä henkilötietojen suoja tulee jatkossa turvata ensisijaisesti yleisen tietosuoja-asetuksen ja säädettävän kansallisen yleislainsäädännön nojalla (PeVL 14/2018 vp, s. 4). Valiokunta on lisäksi todennut, että henkilötietojen suojan toteutuminen tulisi jatkossa ensisijaisesti taata yleisen tietosuoja-asetuksen ja sitä täydentävän ja täsmentävän tietosuojalain nojalla. Valiokunta on myös korostanut, että kansallisen erityislainsäädännön säätäminen tulisi varata vain tilanteisiin, joissa se on yhtäältä sallittua tietosuoja-asetuksen kannalta ja toisaalta välttämätöntä henkilötietojen suojan toteuttamiseksi perustuslainmukaisella tavalla (ks. tarkemmin erityisesti PeVL 14/2018 vp, s. 3 ja PeVL 2/2018 vp, s. 5).

Esitysluonnoksen tavoitteena on oikeasuuntaisesti poistaa tietosuoja-asetuksen kanssa päällekkäistä sääntelyä. Nyt käsiteltävässä esitysluonnoksessa ei kuitenkaan ole riittävällä tavalla arvioitu, mihin tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan oikeudelliseen perusteeseen henkilötietojen käsittelyä koskeva erityissääntely perustuisi. Kuten edellä on todettu, säännöskohtaisissa perusteluissa on mainittu 6 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdat, jotka eivät jätä jäsenvaltioille kansallista liikkumavaraa. Vaikuttaisi siltä, että henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena olisi tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdat. Esityksestä tulisi selkeästi ilmetä, miltä osin käsittely perustuu 6 artiklan 1 kohdan a alakohtaan ja miltä osin 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaan. Esitystä tulee tältä osin täydentää. Esitysluonnosta tulisi myös täydentää jatkovalmistelussa siten, että 6 §:n kumottavaksi ehdotettujen momenttien suhdetta perustuslakivaliokunnan antamiin lausuntoihin käsitellään säännöskohtaisissa perusteluissa.

Henkilötunnuksen käsittelystä

Esitysluonnoksen 6 §:än ehdotetaan säännöstä henkilötunnuksen käsittelystä. Säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan oikeasuuntaisesti, että yleisen tietosuoja-asetuksen 87 artikla jättää jäsenvaltioille mahdollisuuden säätää henkilötunnuksen käsittelystä tarkentavasti kansallisella tasolla. Perusteluissa viitataan tietosuojalain 29 §:än, jossa on tarkentavaa kansallista sääntelyä henkilötunnuksen käsittelystä. Perusteluissa todetaan lisäksi, että henkilötunnuksen käsittely tunnistuspalvelun ja tunnistamiseen tai sähköisiin allekirjoituksiin liittyvän varmennepalvelun yhteydessä on välttämätöntä sen johdosta, että palveluiden toteuttaminen luotettavasti edellyttää henkilöiden varmaa erottamista toisistaan. Esitysluonnoksen mukaan edellä mainituilla perusteilla henkilötunnuksen käsittelyä koskevaa erityissääntelyä voitaisiin edelleen pitää tarpeellisena.

Henkilötunnuksen käsittelyn oikeusperusteista säädetään tietosuojalain (1050/2018) 29 §:ssä. Pykälän 1 momentin 1. virkkeen mukaan henkilötunnusta saa käsitellä rekisteröidyn suostumuksella tai, jos käsittelystä säädetään laissa. Momentin 2. virkkeen mukaan henkilötunnusta saa lisäksi käsitellä, jos rekisteröidyn yksiselitteinen yksilöiminen on tärkeää laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi; rekisteröidyn tai rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamiseksi tai historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka tilastointia varten.

Esitysluonnoksessa ei ole arvioitu ehdotetun erityissäännöksen tarpeellisuutta suhteessa tietosuojalain 29 §:n 1 momenttiin. Esitysluonnosta tulisi tältä osin täydentää. Tässä yhteydessä olisi erityisesti hyvä arvioida tarkemmin ehdotetun pykälän suhdetta tietosuojalain 29 §:n 1 momentin säännöksiin, mukaan lukien se, riittäisivätkö sen säännökset, vai olisiko henkilötunnuksen käsittelyoikeutta täsmennettävä ehdotetulla erityissäännöksellä.

Muut huomiot

Esitysluonnoksessa ehdotetaan 13 §:n 3 momenttia, 15 §:n 3 momenttia ja 43 §:n 2 momenttia kumottaviksi. Momenteissa on informatiiviset viittaukset tietosuojalainsäädännön yleislakeihin koskien henkilötietojen käsittelyn turvallisuutta, henkilötietojen käsittelyn tiedonantovelvollisuutta ja tietosuojavaikuttetun oikeutta saada tietoja tehtävänsä suorittamiseksi.

Oikeusministeriö pitää viittausten poistamista perusteltuina, koska vastaava sääntely sisältyy nykyisin suoraan sovellettavaan tietosuoja-asetukseen ja sitä täydentävään tietosuojalakiin, eikä hallinnon yleislakeihin viittaaminen ole nykyisin enää välttämätöntä (PeVL 8/2014, s. 5).

2 Omaisuudensuoja

Ehdotettu enimmäishintasääntely merkitsee rajoitusta vahvan sähköisen tunnistusvälineen tarjoajan vapauteen hinnoitella palvelunsa (ks. esim. PeVL 32/2004 vp, s. 2). Rajoituksella on merkitystä perustuslaissa säädetyn omaisuudensuojan kannalta. Lainsäädäntöehdotuksen vaikutuksia omaisuudensuojaan on arvioitu esityksen perusteluissa.

Nyt ehdotetun rajoituksen suhdetta perustuslaissa turvattuun omaisuudensuojaan (PL 15 §) on käsitelty jo ensitunnistamisen ketjuttamisen enimmäishintasääntelyä koskevassa muutosesityksessä HE 264/2018 vp ja sitä edeltäneessä enimmäishintasääntelyä ensitunnistamisen ketjuttamiselle koskevassa esityksessä HE 83/2017 vp. Kuten nyt käsillä oleva ehdotus, nämä mainitut ehdotukset olivat väliaikaisiksi tarkoitettuja. Tosiasiallisesti väliaikainen enimmäishintasääntely on siis ollut voimassa tähän mennessä hieman alle kolme vuotta, ja sitä ehdotetaan nyt jatkettavaksi vielä kahden vuoden määräajaksi.

Väliaikaiset muutokset vuonna 2018 (HE 264/2018 vp) on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 74/2018 vp). Tuolloin perustuslakivaliokunta kiinnitti muun ohella huomiota siihen, että ehdotettu sääntely kohdistuisi ensisijaisesti nykyisin finanssi- ja telealalla toimiviin yrityksiin, eli pankkeihin ja teleoperaattoreihin, ja siinä on kyse näiden yritysten välisissä suhteissa noudatettavista ehdoista. Tällaisia yrityksiä voidaan pitää varallisuusmassaltaan huomattavina oikeushenkilöinä ja lainsäätäjän liikkumavaraa vastaavasti laajana. Toisaalta sähköisten tunnistamispalvelujen laajaa saatavuutta ja hyödynnettävyyttä voidaan pitää yksittäisten ihmisten kannalta erityisen tärkeänä ottaen huomioon, että myös suuri osa viranomaispalveluista perustuu jo ainakin osin sähköiseen asiointiin. Oikeusministeriö toteaa, että näiltä osin tilanne markkinoilla ei esityksen mukaan ole muuttunut. Sääntelykohteiden osalta herää kuitenkin kysymys, kuinka laajaksi sähköisen tunnistamisen luottamusverkosto voi realistisesti kasvaa. Nyt mukana on lähinnä finanssi- ja telealan yhteisöjä. Esityksen vaikutuksia arvioivassa jaksossa ei avata kovinkaan yksityiskohtaisesti sitä, mihin suuntaan ja millaisiin toimijoihin markkinat voisivat vielä avautua ja kuinka laajoiksi markkinoiden voidaan seuraavien kahden vuoden aikana katsoa laajentuvan.

Perustuslakivaliokunta on enimmäishintasääntelyä koskien aikaisemmin arvioinut, että elinkeinonharjoittajan näkökulmasta hintojen tulee olla kustannussuuntautuneita (PeVL 31/2006 vp). Valiokunta on sittemmin toistanut samat näkökohdat lausunnossaan PeVL 46/2016 vp. Vaikka nämä kannanotot ovat koskeneet kuluttajahintoja ja jossain määrin erityislaatuista liiketoimintaa (taksiliikennettä), hinnoittelun merkitystä toiminnan kannattavuuden ja sitä kautta sen ylläpidon ja kehittämisen kannalta ei tule väheksyä. Perustuslakivaliokunta on aikaisemmin arvioinut ehdotuksia, joissa muun ohella sähkö-, maakaasu- ja teleyritysten omistajille on asetettu omaisuuden käyttöön kohdistuvia velvollisuuksia tai rajoituksia kilpailuedellytysten luomiseksi tai turvaamiseksi. Valiokunta on lähtenyt vakiintuneesti siitä, että velvoitteet ja rajoitukset ovat kulloinkin kysymyksessä olevan omaisuuden erityisluonne huomioon ottaen perustuslainmukaisia, jos ne perustuvat lain täsmällisiin säännöksiin ja ovat omistajan kannalta kohtuullisia (PeVL 36/2004 vp).

Nyt käsillä olevalla esityksellä ei oikeusministeriön näkemyksen mukaan ole merkitystä ainoastaan uusien toiminnanharjoittajien houkuttelemisen ja markkinoiden laajentamisen, vaan myös sähköisiä tunnistuspalveluja jo nykyisin tarjoavien toimijoiden liiketoiminnan kannalta. Esityksessä todetaan,

että edelleen on perusteltua arvioida ensitunnistamisen ketjuttamisen hintaa erillisenä tunnistusvälineen tarjoajalle itselleen aiheutuneista kustannuksista. Esityksessä ei kenties tästä syystä ole arvioitu enimmäishintasäätelyn vaikutusta esimerkiksi mahdollisiin paineisiin korottaa kuluttajilta perittäviä maksuja. Enimmäishintajärjestelmän toimivuutta ja taloudellisia vaikutuksia suhteessa sille asetettuihin tavoitteisiin voisi olla syytä tarkastella perusteluissa nykyistä useammasta näkökulmasta. Hintatasoa on arvioitu kattavasti voimassa olevaan säätelyyn johtaneessa esityksessä (HE 264/2018, vp) ja muutoin oikeusministeriön näkemyksen mukaan riittävästi myös nyt käsillä olevassa, väliaikaiseksi tarkoitettussa esityksessä. Merkitystä tässä arvioinnissa on sillä, että vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 12 c §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto arvioi korvauksen tasoa vuosittain. Pykälässä ei tosin ole tarkennettu, millä perusteilla korvauksen tasoa arvioitaisiin ja miten arvioinnin tulokset huomioitaisiin käytännössä.

Kun kyseessä on perusoikeusrajoituksen jatkaminen pidentämällä rajoituksen voimassaoloa väliaikaisesti, ja ottaen lisäksi huomioon, että nykyisin voimassa olevasta perusoikeusrajoituksesta on säädetty lailla alle kaksi vuotta sitten perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella, yleisistä perusoikeuksien rajoitusedellytyksistä tulevat tässä yhteydessä arvioitavaksi lähinnä rajoituksen jatkamisen oikeasuhtaisuus, välttämättömyys sekä rajoitusten hyväksyttävyyys suhteessa lakiesityksen tavoitteisiin.

Kuten todettua, säätelykohteiden ja ehdotetun enimmäishinnan suuruuden oikeasuhtaisuuden ja kohtuullisuuden osalta esityksessä on arvioitu tilanteen pysyneen edellisen uudistuksen jälkeen lähestulkoon muuttumattomana. Viimeisten kahden vuoden aikana ensitunnistamisen ketjuttamisen määrät ovat nousseet keskimäärin 45 % verrattuna siihen, mitä määrät ovat olleet aiemman hintasäätelyn aikaan syksyllä 2018. Esityksen mukaan markkinat eivät kuitenkaan ole vielä kehittyneet ja laajentuneet riittävästi sille, että enimmäishintasäätelystä voitaisiin vielä kokonaan luopua.

Säätelyllä pyritään edistämään toimivien tunnistusratkaisujen kehittymistä, jotka mahdollistavat erilaisten välineiden käytön. Ehdotuksella luotaisiin edellytyksiä kilpailulle sähköisen tunnistamisen markkinoilla (ks. tavoitteesta edistää kilpailua markkinoilla esim. PeVL 45/2005 vp ja PeVL 5/2001 vp). Kilpailua edistämällä pyritään parantamaan uusien tunnistusvälineen tarjoajien mahdollisuuksia tulla markkinoille ja sitä kautta myös tunnistuspalvelujen saatavuutta. Samalla pyritään edistämään mahdollisuuksia uudenlaisten sähköisten palvelujen kehittämiseksi ja käytölle. Keskeisenä tavoitteena on myös edistää kuluttajien mahdollisuuksia tunnistautua turvallisesti ja luotettavasti sähköisiin asiointipalveluihin sellaisilla tunnistusvälineillä, jotka kuluttaja on valinnut. Oikeusministeriö katsoo, että markkinoiden kehittymistä ja laajentumista sekä kuluttajien turvallista sähköistä tunnistautumista koskevia tavoitteita voidaan pitää perusteltuina, ja lainsäädännön ohjaavaa vaikutusta esityksessä esiin tuotujen lukujen valossa merkityksellisenä (ks. aikaisempien lainsäädäntötoimien riittämättömyydestä esim. PeVL 28/2012 vp). Oikeusministeriön näkemyksen mukaan esityksen tavoitteita on pidettävä yhteiskunnallisesti perusteltuina, eikä ehdotetulla, väliaikaiseksi tarkoitettulla säätelyllä rajoiteta omaisuudensuojaa enempiä kuin on esityksen tavoitteiden kannalta hyväksyttävää.

3 Liikenne- ja viestintäviraston uusi tehtävä

Esityksessä ehdotetaan Liikenne- ja viestintävirastolle uutta tehtävää kerätä ja muodostaa tilastotietoa vahvan sähköisen tunnistamisen markkinasta ja tarjonnasta. Tilastotiedon käyttötarkoitus on mahdollistaa sääntelyn vaikutusten seuraaminen ja tuottaa tietoa liikenne- ja viestintäministeriölle sähköisen tunnistamisen yleistä ohjaamista ja lainsäädännön kehittämistä varten. Liikenne- ja viestintäviraston uuden tehtävän nojalla saamat tiedot saattavat esityksen mukaan sisältää markkinoilla toimivien palveluntarjoajien liikesalaisuuksia. Virastolla ei olisi oikeutta luovuttaa keräämiinsä tietoihin sisältyviä liikesalaisuuksia liikenne- ja viestintäministeriölle.

Lähtökohtana on, että julkisen vallan käytön tulee olla aina palautettavissa eduskunnan säätämässä laissa olevaan toimivaltaperusteeseen (HE 1/1998 vp, s. 74/II). Lailla säätämiseen taas kohdistuu yleinen vaatimus lain täsmällisyydestä ja tarkkuudesta (PeVL 10/2016 vp, s. 2).

Perusteluissa annetaan esimerkkejä niistä tiedoista, joita viraston analysointi- ja tilastointitehtävä voisi markkinatoimijoilta edellyttää. Liikenne- ja viestintäviraston olisi järjestettävä tiedon kerääminen ennakoitavasti niin, että se perustuisi tunnistuspalvelun tarjoajilla lähtökohtaisesti valmiina oleviin tietoihin. Vaikuttavuuden seuraamiseksi tietojen keräämisen tulisi olla säännöllistä ja se tulisi tehdä ainakin vuosittain.

Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että tiedonkeruun säännöllisyys (vähintään vuosittain) ilmenisi ainoastaan lain perusteluista. Viranomaista velvoittavaa ohjausta ei voida antaa ainoastaan lain perustelujen tasolla.

Uuden tehtävän katsotaan täydentävän viraston yleistä lain noudattamisen valvontatehtävää. Oikeusministeriö toteaa, että markkinatiedon keruuta ei tässä yhteydessä voida pitää valvonnallisena tehtävänä, vaan pikemminkin osana viranomaisen tiedontuottamistehtävää. Uuden tehtävän ollessa viraston velvollisuus, siitä on säädettävä täsmällisesti lailla.

Liikenne- ja viestintävirastolla on tunnistus- ja luottamuspalvelulain 43 §:n 1 momentin perusteella lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista laissa säädetään ja jotka toimivat näiden lukuun. Perustuslakivaliokunta on viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta arvioidessaan kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojenluovuttamismahdollisuus ovat valiokunnan mukaan voineet liittyä jonkin tarkoituksen

kannalta ”tarpeellisiin tietoihin”, jos tarkoitetut tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi (ks. esim. PeVL 41/2014 vp, s. 4, PeVL 10/2014 vp, s. 6/II, PeVL 19/2012 vp, s. 3–4 ja PeVL 62/2010 vp, s. 4/I).

Ehdotuksella asetettaisiin yksityisille tahoille velvollisuus antaa viranomaiselle tietoja sähköisen tunnistamisen markkinasta, tunnistuspalveluiden tarjonnasta, saatavuudesta ja hinnoista. Tehtävä on oikeusministeriön näkemyksen mukaan määritelty väljästi. Virastolle luovutettavien tietojen asiallista sisältöä ei ole lueteltu säännöksessä tyhjentävästi, vaikkakin niitä on esimerkein perusteluissa jonkin verran avattu. Oikeusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että säännöksen perusteella markkinoilla toimivalle yksityiselle ei ole välttämättä selvää, mitä tietoja se on velvollinen virastolle sille kuuluvan tiedonkeruutehtävän vuoksi luovuttamaan.

Esityksestä saa käsityksen, että uuden 42 a §:ssä säädettävän tehtävän ja voimassa olevan 43 §:ssä säädetyin viraston tiedonsaantioikeuden perusteella virastolla olisi oikeus saada markkinoilla toimivilta myös mahdollisesti salassa pidettäviä tietoja. Sääntelyä on oikeusministeriön näkemyksen mukaan syytä täsmentää joko sitomalla markkinoilla toimivien tahojen tietojenantovelvollisuus välttämättömyyседелlytykseen tai, voimassa olevan 43 §:n 1 momentin pysyessä ennallaan, sitomalla tietojenantovelvollisuus ehdotuksen mukaisesti tarpeellisuusedellytykseen, mutta täsmentämällä annettavien tietojen sisältöä (ks. esim. PeVL 21/2020 vp ja PeVL 15/2018 vp).

Ehdotettu säännös tilastotiedon tuottamisesta liikenne- ja viestintäministeriölle ei sisällä salassapidon murtavaa muotoilua. Oikeusministeriö toteaa, että on kuitenkin hyvä, että perusteluissa on todettu selventävästi siitä, että ministeriöllä ei olisi oikeutta viraston mahdollisesti saamaan salassa pidettävään tietoon ja ettei tämä ole tarkoituskaan. Vaikuttaa siltä, että ehdotetulla muotoilulla ei nimenomaisesti säädettäisi siitä, että virastolla olisi velvollisuus luovuttaa tietoja ministeriölle. Lähtökohta toki on, että julkisen tiedon luovuttaminen toiselle viranomaiselle on joka tapauksessa ongelmaton.

4 Rangaistussäännökset

Luonnoksen mukaan rangaistussäännöksiä koskeva 48 § ehdotetaan muutettavaksi siten, että sen sisältämät vanhentuneet viittaukset henkilörekisteririkokseen ja kumottuun henkilötietolakiin muutettaisiin. Pykälään lisättäisiin viittaukset rikoslain pykäliin, jotka koskevat tietosuojarikosta, tietomurtoa ja törkeää tietomurtoa. Lisäksi lisättäisiin viittaukset rikoslain salassapitorikokseen sekä salassapitorikkomukseen. Kyse olisi luonnoksen mukaan edelleen informatiivisista viittauksista.

Ehdotetut viittaukset rikoslain säännöksiin voivat sinänsä olla asianmukaisia ja tarpeellisia, mutta esityksen perusteluissa olisi hyvä antaa selvyden vuoksi joitakin perusteita sille, miksi kyseiset rikoslain säännökset voisivat tulla sovellettaviksi ehdotetun lain rikkomistapauksissa, sekä esimerkkejä soveltamistilanteista. Tämä olisi aiheellista erityisesti sen vuoksi, että viitatuissa

tietosuojarikosta ja salassapitorikosta koskevissa säännöksissä ei mainita erikseen vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annettua lakia vaan mainittujen rangaistussäännösten soveltaminen nojautuisi niiden tunnusmerkistöissä oleviin yleisiin mainintoihin ”henkilötietojen käsittelyä koskevan muun lain” ja ”lain” vastaisesta menettelystä.

Suurpää Helka
OM

Tarkka Anna-Stiina
OM